

İletişim | iPhone | iPad | Android

28 Ekim 2016 Cuma

Arama

EURO 3,39
% 0,98DOLAR 3,11
% 0,00ALTIN 127,00
% 0,02İSTANBUL
15°C / 15°C

YAZARLAR SİYASET TÜRKİYE DÜNYA EKONOMİ KÜLTÜR-SANAT ÇİZERLER SPOR YAŞAM TEKNOLOJİ SAĞLIK EĞİTİM FOTOĞRAF VIDEO SOKAK GEZİ

'Rosneft'in özelleşmesi halinde bütçe açığı azalacak'

İyi ekonomi için demokrasi şart

Türkiye'ye gelen yabancı sayısında büyük düşüş

Merkez, 2016 enflasyon tahminini açıkladı

Ana Sayfa

Ekonomi

Fındık can yakıyor

Fındık can yakıyor

Dünyanın bir numaralı üreticisi Türkiye'de çiftçi emeğinin karşılığını alamıyor, tüketici ucuz fındık bulamıyor, ailelerin yaşlılarına terk edilen üretimde verim düşüyor.

Bunlarla da ilgilenebilirsiniz

- Gıda üretimi neden alarm veriyor?
- Çekirdeksiz nar üreticisi umduğunu bulamadı

Paylaş G+1 0

nstela'da paylaş

Kaydet

Kaydettiklerim

Zaman Tüneli

Olcay Büyüktas

Yayınlanma tarihi: 15 Ekim 2016 Cumartesi, 21:34

Bir yandan iklim değişikliği nedeniyle özellikle son yıllarda görülen üretim dalgalanmaları, bir yandan yap boz tahtasına çevrilen ve üreticinin yararı gözetilmeksizin şekillenen tarım politikaları fındıkta can yakmaya başladı. Ancak, ağaçtan toplamakla başlanan ve ihracata giden tüm süreç boyunca doğru adımlar atılmazsa canı yanan yalnız 400 bini çiftçi kayıt sistemine kayıtlı olmak üzere toplam 500 bin üretici (aile) ve yerli tüketici olmayacak. Pazar kaybetmeye başlayan büyük tüccar da, ihracatı düşen ülke de kaybedenler kulübünde yerini alacak. Fiyat dalgalanmaları ile bir kez daha gündeme gelen fındıkta Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) yaptığı alımlar 2006-2009 arasında 4.00-4.50 lira aralığında oldu. Bu sezon ise ağustos ayı içinde rekolte tahminlerinin altında fındık üretimi gerçekleşmesi nedeniyle fiyatlar serbest piyasada 15.5 liraya yükseldi. Sezon açılması ile de önce 14 TL bandına, ardından 13 ve 12'ye geriledi. Hatta ihtiyacı olan üreticinin 11 liradan sattığı bile gözlemlendi.

Tüketici de mağdur

Üreticinin 11 liraya kadar düşürdüğü fiyat, ne yazık ki yerli tüketiciye yaramadı. Zira yerli tüketici fındığı 45-55 lira aralığında buldu. Durum öylesine vahim bir hal aldı ki Fiskobirlik Genel Müdürü bile beş katına çıkmış fiyata isyan etti. Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (FİSKOBİRLİK) Başkanı Lütfi Bayraktar gelişmeler üzerine fındığın çok daha ucuz fiyatlardan satılması gerektiğini, 40 liranın üzerindeki fiyatın oldukça abartılı olduğu beyanatlarını verdi. Konuya ilişkin sorularımızı yanıtlayan Çiftçi Sen Başkanı Abdullah Aysu'nun verdiği bilgiye göre de toplam ihracatın yüzde 10 ve fazlası

Şu Anda Okunanlar

Henüz okumadığınız ancak diğer okurların şu anda en çok tıkladıkları haberler. [Daha fazlası...](#)

Erdoğan'ın savaş planı

Gökçek'ten 'FETÖ'ye yardım açıklaması...

Düğün sonrası hastaneye kaldırılan...

レディースジャケット
美しくキレイなオフィスファッション

HP特別クーポンご利用で
レディースジャケットの **20%OFF** AOKI

Video Haber

Atatürk'ü bir de Ahmet Kaya'dan dinleyin

Kendisini sanal aleme fazla kaptırınca böyle düştü

Şişli'nin Cumhuriyet filmi sosyal medyada gündem oldu

En Çok...

+ okunanlar

+ yorumlananlar

- beğenilenler

1. İşte 2017'de ödeyeceğimiz vergiler: Bütçe...
2. Merkez, 2016 enflasyon tahminini açıkladı
3. ATÖ'da istifa depremi... Osman Gökçek...
4. Türkiye'ye gelen yabancı sayısında büyük...
5. Enflasyon Merkez'in tahminini de aşacak
6. İyi ekonomi için demokrasi şart

kadarının alındığı bu dönemde geçmiş yıllar baz alındığında ihracat miktarının biraz az (5-10 bin ton) olduğu gözlemlenecek. 100 bin ton kadar devreden stok miktarı ve bu stok miktarının önemli bir kısmının emanet satışı olduğu düşünüldüğünde fiyattaki dalgalanmalar yaşanmaya devam edecek. Üstelik de sermaye grubu fiyatı baskılama sürecini uzatıp paskalya öncesi panik havası yaratarak düşük fiyatlardan alım yapmak istiyor. Emanet satışların önüne geçecek çiftçiler lehine bir depoculuk sistemine geçmeden ve bu sistemi işletecek bir kooperatif kurmadan fiyat dalgalanmalarını durdurmak mümkün olamayacak.

Hâkimiyet azalıyor

Verilere bakıldığında ülkede fındık üretim alanları azalmıyor tam tersine artıyor. Ancak gerek verim gerek üretim miktarının zaman zaman düştüğü görülüyor. İklim dışındaki en önemli etkinin, emeğinin karşılığını alamayan üretici ailelerin, üretim işini, ailelerin memlekette kalan yaşlı bireylerine bırakmaları. Zira üreticinin, üretim iştahı iyice azalmış durumda. Üretim masrafları artı yüzde 25'lik refah payı alamayan üreticinin, günden güne üretimden uzaklaşma fikrini içselleştirdiği belirtiliyor. Zira Fiskobirlik'in işlevsizleştirilerek, piyasayı regüle eder pozisyonundan uzaklaştırılması, üreticinin sayıları 10'u geçmeyen büyük tüccar ve şirketin insafına bırakılması içeride ciddi sıkıntılara yol açacak gibi görünüyor. Türkiye'nin dünyada yüzde 85 olan pazar hâkimiyeti yüzde 66'lara kadar gerilerken, başta Şili, Gürcistan ve ABD olmak üzere bazı ülkelere fındık üretimi ciddi şekilde desteklenmeye başladı.

Nasıl gelindi?

Fiskobirlik 2000'li yıllara kadar Sanayi ve Ticaret Bakanlığının emri ile devlet vesayetinde yönetildi. Daha sonra 4572 sayılı yasa ile bu vesayet büyük çiftçilere geçti. Fındık çiftçisi kooperatif yönetimlerinde hiçbir zaman söz, yetki ve karar sahibi olmadı. AKP hükümeti ise FKB yerine TMO'yu da yamayarak bu süreci hızlandırdı.

Piyasa regüle edilmeli

Ulusal Fındık Konseyi denen sözde fındığın tüm bileşenlerinin temsil edildiği bir kurum icat edildi. Ancak bu konseyin ayakları fındık bahçesinde değildi ve yönetim kurullarının karar mekanizmasında hiçbir fındık çiftçisi yoktu. Yönetimler tamamen ihracatçılar ve işverenlerden oluştu. Yani tarımın şirketleştirilmesinin önü tamamen açıldı. Fındıkta yaşanan kavganın ve kooperatiflerin tasfiyesinin asıl amacı fındık çiftçilerinin altın bir tepside yerli ve yabancı tarım ve gıda şirketlerine sunumundan başka da bir şey değil gibi görünüyor.

Üretici hâkim olmalı

Gelinen durum üzerine Çiftçi Sen'in çözüm önerileri ise özetle şöyle;

-Kooperatif yönetimine talip olanların 4572 sayılı sözde örgütleştirme yasının şirketler lehine ve üreticiler aleyhine olan kısımları değiştirilmeden yapacağı hiçbir şey yok.

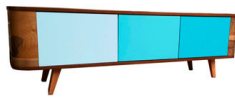
-Fiskobirlik sadece fındığını çiftçiden alan, depolayan sonra tekrar ihracatçılara satan bir anlayışı terk ederek, aldığı fındığı tesislerinde işleyerek iç ve dış piyasaya kendisi sürmeli.

-Elde edeceği gelire piyasaya şirketlere karşı çiftçileri koruyacak şekilde müdahil olmalı.

-Üretimden pazarlamaya zincirin her halkasına egemen olmalı.

-Eğer kaldıysa depolarını ve iştiraklerini asla ve asla satmamalı

-Sonuç olarak, fındık çiftçileri kendilerinin temsil edilecekleri bir kooperatif anlayışını örgütleyemeden ve yaşama geçirmeden diğer bir ifade ile başka bir Fiskobirlik'i mümkün kılmadan, fındık çiftçilerinin sorunların çözümü mümkün olmayacak.

En şık tasarımlar arasından seçimini yap, ücretsiz kargo ile keyfine bak.

Salonunuza Çok Yakışacak

Bahçelievler'in en yeşil projesi Nef Bahçelievler çok yakında satışta.

Nef Bahçelievler Yakında!

Aygaz Dönüşümcü Kulübü atölyesine gelin, 100 TL'ye varan hediye otagaz kazanın!

Aygaz Otagaz'dan Hediye

LIGATUS

7. Dolar 3.11 liranın üzerinde

8. 'Rosneft'in özelleşmesi halinde bütçe açığı...

Aboneler İçin

1930 yılına kadar

28 Ekim

tarhinde neler olduğunu görmek için tıklayın

Cumhuriyet Gazetesi
1.396.243 いいね!の数

このページに「いいね！」

シェア

「いいね！」した友達はまだいません

Bunlarla da ilgilenebilirsiniz

REKLAM

**Bir erkek vahşeti daha...
Eşinin üzerine benzin
döküp ateşe verdi**

Antalya'nın Kemer ilçesinde Zekai Ş. eşinin üzerine benzin dökerek...

**Salonunuza Çok
Yakıyacak**

En şık tasarımlar arasından seçimini yap, ücretsiz kargo ile keyfine bak.

**Mahkemeden gerçek
'Sultanahmet Köftçesi'
kararı: 626 bin 993 lira
ceza kesildi**

Sultanahmet Köftçesi'nin sahibi...

REKLAM

Kartal'da yok senin gibisi

Hiç peşinatsız şimdi al 11 ay sonra taşın, taksitlere taşınıncaya başla!

**6 sahte saate 30 bin lira
verdi**

Antalya'nın Serik ilçesinde oturan çiftçi 50 yaşındaki Günami Onal, dolandırıcıların altın olduğunu...

**Japon kadınlar birbirini
bu Türk için uyarıyor:
Yaklaşınca kaç**

İstanbul'da hanuççuluk yapan M.G., Japon kadın turisti...

LIGATUS

**Cumhuriyet.com.tr'de yer alan yorumlar kullanıcıların kendi görüşleridir.
Yazılanlardan cumhuriyet.com.tr veya Cumhuriyet Gazetesi sorumlu tutulamaz**

0 Yorum

cumhuriyet.com.tr

Oturum Açın

Öner

Paylaş

En İyiye Göre Sırala

Tartışma başlat...

İlk yorum yapan siz olun.

Abone Olun Sitenize Disqus ekleyin Disqus Ekle Gizlilik

Etiketler:

fiskobirlik, fındık, regüle, kooperatif, tmo, fkb

UYGULAMALAR

E-Gazete

Cumhuriyet Arşivi

Reklam

Künye

İletişim

Yayın İlkeleri

RSS

iPhone / iPad / Android

Günlük Gazete Manşetleri

Günün Etkinlikleri

Kaydettiklerim

Manşetleri Sitene Ekle

2014 Yerel Seçimleri

2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimi

2015 Genel Seçimi (7 Haziran)

2015 Genel Seçimi (1 Kasım)

Seçim 2015

GALERİLER

Video Galeri

Foto Galeri

Haber

Yaşam

Kültür-Sanat

Çevre

Gezi

**İlhan Selçuk'un
Yazıları**

21 Haziran 2010 tarihinde yayınladığımız Cumhuriyet Gazetesi Başyazarı İlhan Selçuk'un yazılarından seçmeleri okurlarımızla buluşturuyoruz. Bu köşede aydınlanmanın bilgisi Selçuk'un günümüze ışık tutan yazılarını bulabileceksiniz.

BÖLÜMLER

Astroloji

Çevre

Dünya

Eğitim

Ekonomi

Gezi

Kitap

Konser

Kültür-Sanat

Otomobil

Piyasalar

Sağlık

Sinema

Siyaset

Sokak

Spor

Teknoloji

Tiyatro

Türkiye

TV Rehberi

Uzay

Yaşam

Yazı Dizileri

* Şu Anda

Cumhuriyet Kitapları